

159

تاریخہ عثمانلی نقری

محرری :

احمد رفیق

844

در سعادت

مطبعہ عسکریہ - سلیمانیه

۱۳۳۱

تاریخچه

عثمانلی نفری (*)

— ۱ —

تاریخچه عثمانلی نفری بک بویوک بر نام قازانمیشدر - عثمانلی نفری دینداره ، جسور ، ثباتکار ، متحمل ، فداکار و مطیعدر . دینی بر اطاعت عثمانلی نفرینی خارقهلر ابرازینه سوق ایدر . عثمانلی نفری چارپیشیر ، یورولماز — اورولور ، یرندن قیلمد اماز ، و بتون غیرت و حمیتی ایله دشمن اوزرینه اویله برصولتله آتیلیرکه ، چیقاردینی صیحه نك علویت و مهابتی دشمنده هیچ بر زمان مقاومت بر اقاماز .

عثمانلی نفرینک بو اوصاف و خصائصی تاریخمیزک همان هر صحیفه سنده کورولور : اک بویوک میدان محاربه لری ، اک شدتلی هجوملر ، اک مدهش باصه تینلر ، نفر شجاعتی ، نفر خماستی ایله طولودر . عثمانلی نك ایلاک زمانلر ننده ، سقاریه نك چیچکللی و یشیل وادیلری ، سوکود ایرماغنک سایه دار ساحالری ، طومانسیچ یا ایلاسنک مائی اقلترلی ، قرهجه حصارک یوجه تپه لری ، قافلر لرله عثمانلی نفرینک جماسسته شاهددر . صالتوق البلر ، غازی عبدالرحمانلر ،

(*) تاریخچه عثمانلی پادشاهلریله بویوک سردارلرک مناقبی و ایراد ایله دکری نطقلر ، فاضل محترم بروسه لی طاهر بک افندی نك (مناقب حزب) عنوانلی کزیده اثرلرنده مندرجدر . اثر مذکورک مطالعه سی بالخاصه توصیه اولونور .

آق باشلر ، قره تکه لر ، قره مرسلر ، حسن البلر ، هپ نفر لکدن يتشمش ،
 هپ جساوتلريله تيمز ايتمش قهرمانلر بمزد ر .
 (آيدوس) قلعه سي بر عثمانلي نفرينك ، غازي عبدالرحمانك اثر فتحيدر .
 او زمانلر بوقلعه بيزانس ايمپراطورلنك مهم موقعلر نندى . اورخان غازينك
 فتوحاتي ايمپراطورلنك پاختنه قدر ايلريله يوردى . سقاريه و بورصوق و اديلر ،
 يشيل صارماشيقلر طيرمانان قابالقلر ، نيه و صاري چيچكلره مزين منبت
 صحرالر هپ اورخان غازينك ممالكنه داخل اوليوردي . آقجه قوجه (ازميده)
 طوغرو ايلريله يور ؛ قره مرسل ، ناهيله آكيلان ساحلرلى فتح ايدى يوردى .
 توركستانك بوزقيرلرندن ، لاله لر ويوكسك اوتلرله بزه نمش صحرالر نندن كلن
 عثمانلي توركلرى ، شمدي ماى بر دكيز ، ملون و مزهر بر افق قارشيسينده
 يكي بر حيات ا كيتساب ايدى يورلردى . (آيدوس) قلعه سنى ده ، بوسره ده ،
 قوكورالب قوشا تمشدى ، قوكورالبك معيتنده قهرمان بر غازي ، قره
 عبدالرحمن واردى . عبدالرحمن اسمر بكنزلى ، اوزون بويلو ، قره قاشلى ،
 قاره بيقلى ، ياقيشيقلى بر بابا بكتيدى . بوتون محاربه لرده آرقداشلرينك اوكنه
 كچر ، بوتون غزالرده ايلك اول كندى موفقيت تأمينته چاليشيردى . غازي
 عبدالرحمانك بو ايلك غزاسى دكلدى ؛ قوكورالبه ، عثمان غازينك مرد و
 قهرمان بكتيلريله دها بر چوق غزالرده بولونمشدى . ياغيز آتنك اوزرنده ،
 بلنده قيليجى ، آرقه سنده ياي و اوقدانلخى ، كونلرجه ، يالچين دربندلرده ،
 صارپ قابالقلرده طولاشمش ، بيزانس تكي فو لرينك قوه معنويه دن محروم
 عسكرلرينه قارشى پارلاق موفقيتلر احراز ايله مشدى ،
 اوگون غازي عبدالرحمن ايجون شوق و سرور كويندى . قلعه ، آبلوقه
 طرزنده قوشادلمشدى ؛ عثمانلي عسكرلرينك سلاحلى يوكسك ديوارلرى
 هجوم ايله ضبط ايتديردهك بر تاثيرى حائز دكلدى . اساساً بيزانس ايلرلك
 بر چوق قلعه لرى اولاقوشاديلر ، اطرافنده كى حاكم تهره پالانغلر يانيليور ،

قلعه نك خارجه مواصله سی کسیابور ؛ سوکرا ، اهالینک آجلقدن بیتاب
قالدینی حس ایدیایر ایدلز، هجومه کچانیوردی . آیدوس قلعه سی ده بو صورتله
قوشادلمشدی .

غازی عبدالرحمن ، بو انتظار زمانلرندن بالاستفاده قلعه اطرافده طولاً -
شیور ، اکثریا ، سورلره قدر یاقلاشیوردی .
بر کون ، قلعه جوارنده ، یوکسک بر تپه ده طولاشیرکن ، کوزل بر قیز
کورددی . بو ، قلعه بکنک قیزی ایدی . اوده غازی عبدالرحمانی کورمش ،
اطوار و اوضاعندن خوشلانمشدی . او کوندن اعتباراً غازی عبدالرحمن
تپه دن اکسیک اولمایور ، قیزله کوروشمکه چالیشیوردی . نهایت عبدالرحمن بو املنه
موفق اولدی . فقط اونک مقصدی باشقه ایدی ؛ اولاقیزک کوکلنی ، سوکرا
قلعه بی تسبیخیر ایتک فکرنده ایدی . بو دورده بر قلعه فتح ایتک ، بویوک
بر مملکت ضبط ایله مک قدر اهمیتی حائزدی . غازی عبدالرحمن بو شرفه بالذات
نائل اولق ایسته یوردی .

قره عبدالرحمن ، قلعه بکنک قیزی ایله اودرجه صمیمانه کوروشمکه باشلادی که ،
نهایت قیزی اقناع ایتدی ، قلعه نك آناختارلرینی آلمایه موفق اولدی . بو
موفقیت ، غازی عبدالرحمن ایچون بویوک بر مظفریتدی . آرتق (آیدوس)
فتح ایدلمش دیمکدی . فی الحقیقه ، غازی عبدالرحمن بر کیجه بوتون عسکرلری
ایشدن خبردار ایتمش ، هپسنی پیشنه طاقش ، قلعه نك قاپیسنی آچارق عثمانلی
دلاورلرینی قلعه یه سوقشدی . (آیدوس) قلعه سی ، بو صورتله ، غازی
عبدالرحمانک تدبیری سایه سنده فتح ایدلمشدی . قره عبدالرحمن مظفریتک
مکافاتنی کورمش ، قلعه بکنک قیزی ایله اولمش ، پارلاق بر ظفری . مظنن
بر دوکون تعقیب ایله مشدی . (۷۲۶)

مراد غازی زماننده نفر غیرتی، نفر لک درایتی پک یوکسکدی. عثمانلیر روم ایلینه کچدکدن صوکراده قهرمان نفر لک شجاعتی سایه سنده پک چوق یرلز فتح ایتمشوردی . (صوفیه) نك فتحه سبب ، ینه بر عثمانلی نفری ایدی . بو جسور غازینک آدی ، اوزونجه سوندک ایدی .

اوزونجه سوندک ، (صوفیه) نك فتحه مأمور اینجه بالابانک معیتده ایدی . روم ایلینک دیگر نقطه لری ده بویوک سردار لر طرفدن متوالیاً فتح اولونیوردی . (صوفیه) نك ده سریعاً فتحی لازمدی . اینجه بالابان بونک ایچون بر تدبیر دوشونیوردی . بو تدبیری قهرمان بر نفر ، اوزونجه سوندک بولدی . سوندک طوغانچی ایدی . غایت جسور و آوه مراقلی ایدی . اوزونجه سوندیکک تدبیری پک جرأتکارانه ، حتی صوگ درجه ده فداکارانه ایدی : سوندک بر کون آرقداش لری آره سندن غائب اولدی . (صوفیه) نك سور لرندن ایچری کیردی ، کمال تلاش ایله قوماندانک حضورینه چیقدی : عثمانلیرله برابر قلعه نك محاصره سنه کلدیکنی ، فقط کندیسنک جسور عسکر لری نه قارشى قویامیه جنی ایچون دخالت ایله دیکنی سویله دی . قوماندان ، اوزونجه سوندیکک بو سوز لری نه قاندى ، کندیسنى حسن صورتله قبول ایتدی ، حتی طوغانچیلته ده کی مهارتی آکلانجه ، کندیسنه طوغانچی باشی نصب ایله دی .

اوزونجه سوندک بو موفقیتلردن ممنون اولیور ، قوماندانک امنیتتی جلب ایتمکک چالیشیوردی . نهایت بر کون ، هوا آچیقدی . قوماندان اولاتمق ایسته یوردی . اوزونجه سوندیکی چاغیردی ، ایکینسی برابر ، آوه چیقدی لر . عثمانلی نفری درحال بو فرصتدن استفاده ایتمک ایسته دی . قارشیلری نه آنسزین بر او چیقدی . سوندک ، قوماندانله برابر ، آوک پيشنه دوشدی ، اودرجه ده که ، ایکینسی ده وار قوتلریله آتلینی قوشدیردی لر ، آو حرصی ایله (تانار بازار جنی) یاقینه قدر کلدی لر .

آقسام اولمشدى؛ اورتالق قارار يوردى . هر ايكسى اچون ده كرى به دونمك ممكن دكلدى . اوزونجه سوندىك بوفرصتى غائب ايمدهدى، اساساً عثمانلىلر ك زمرلى طومش اولدقلىنى بيلوردى. مقصدى برهانه ايله قوماندانك ياندىن آيرلىق ، ارقداشلىرىنى ايشدىن خبردار ايتمك، صوفيه قوماندانى بوصورتله اسير ايتدير دكن صوكر ، قلعه نك تسليمنى قولايلاشدير مقصدى .

اوزونجه سوندىك هيچ طورىنى بوزمادى ، كال اعتدال ايله قوماندانه صوردى :

— آرتق دونه ميه جكز . آتلىمز يمىز ؛ بزده ميه جكمز يوق . شوراده برتورك كوينه كيتسم ، بر آزيم ويه جك كيتسم ؟

قوماندان راضى اولدى . قهرمان نفر ، شوق وسرور اچنده ، ايلرى آتيلدى . عثمانلىلر ك طوپلاندقلىرى نقطه يه طوغرو سكير تيركن ، او كنه دلى بالابان ايله غازى احمد چيقدى . سوندىك مسئلهنى اطرافيله آكلاتدى . كنديسنك شمدى كرى دونه جكنى ، قوماندانى بروسيله ايله اورمانه صاقلاباغنى ، صوكر ا تكرار كنديلرينه خبر ويردجكنى سويلدهدى . بوتربياقى آير آلاماز ، كال تلاش ايله قوماندانك يانسه دوندى هم قوشور ، هم :

— آمان . توركلر بزم بوراده اولديمىزى آكلامشلا !

ديه باغير يوردى . قوماندان هيچان اچنده قالمشدى نه ياباغنى شاشير يور ، صاقلانا حق برير آرا يوردى . نهايت اوزونجه سوندىك بوكاه برچاره بولدى :

— سنى بن بر اثوابه صاروب شو اورمانك اچنه صاقلابايم ، توركلر كليرلسه كورمه سينلر . صوكر ا كندم طولوديزكن صوفيه كيده يم ، عسكركتيروب سنى قورتار ايم .

ديدى ، قوماندان بوتديره راضى اولدى . اوزونجه سوندىك قوماندانى اثوابنه صاردى ، صارملا دى . كندى ، آتنيه يندى ، طوغرو دلى بالابان ايله غازى احمدك بولوندىقلىرى يره كلىدى . بر مدت صوكر ا ، دلى بالابان

وغازی احمدله برابر ، تلاش ایچنده کری دوندی . اوزونجه سوندک حیلہسنی
 بللی ایتمک ایچون متأثر کورونیور :
 — تورکارنی یاقالادیلر !

دییه سویله نیوردی . قوماندان آرتق صافلانديغی یردن آیاغه قالقمش ،
 اوج قهرمان اوزتاسنده نه یاپاجغی شاشیرمشدی . برمدت صوکر ایدی که ،
 بووقه (صوفیه) اھالیسی طرفدن خبر آندی ، قوماندانک اسیر دوشمه سی
 خلقک قوۂ مغویہسنی قیردی ، مقاومتک امکانش اولدیغی کورن صوفیہ لیلر
 تسلیم اولمقدن باشقه چاره بولامادیلر (۷۸۷) .

۱۷۹۳

— ۳ —

عثمانلی نفرینک جسارتی ، فطری اولقله برابر ، دینی تأثیرلردن ده آزاده
 دکلدی . عثمانلی نفری کندینی دائماً تهلکه یه آتار ، ارقداشلری اره سنده
 بابا یکتلکه ، مردلکه شان قازانق ایستردی . اسلامیت عثمانلی نفرینک
 جسارتنه باشقه بر شدت بخش ایلمشدی . شهادت ، نفر ایچون بویوک بر
 سعادتدی . غازیبک ایسه ، عمری اولدجه ، شان و شرفنی آرتدیراجق علوی
 و پارلاق بر نام مفخرتدی . عثمانلی نفری بوفکرلر و بودوشونجه لره یتیشیردی .
 استحقار موت ، آتسه صالدرمق ، غزاده طاش یاصدانوب تحمل
 کویستمک ، جسارتی اثبات ایچون اک زیاده بکله نیلن فرصتلردندی .
 نفر ، یالکز تدبیری رهبر اتحاد ایتمز ، ایجابنده کندینی آتسه آتارق
 بویوک بر میدان محاربه سنک نتیجه سنیده تأمینه و فوق اولوردی . وارنه محاربه سی
 جسور بر عثمانلی نفرینک شیرانه فداکارلنی سایه سنده قازانیلمشدی .
 ایکنجی سلطان مراد زماننده ایدی . حدودیمز بالقانلره قدر ایلریله مشدی .
 عثمانلی سطوتی اوروپایی دهشته دوچار ایدی نیوردی . آوستریا و ماجارستانله

صلح عقد ایدلشدی . سلطان مرادك بو مصالحه دن مقصدی ، ضبط ایله دیکي
یرلرده سلطنتی قوتلندیرمکدی . فقط دشمن بوکا فرصت ویرمه دی ،

پاپانك تشویقنه اویدی ، جسم براردو ایله بالقانلره طوغری ایلریله دی .
سلطان مراد اوئانواده سلطنتی اوغلی اینکجی سلطان محمده براقش ،
کندی (مغنیسایه) چکیلیمشدی . دشمنك بوحرکتی جسور پادشاهی بردنبره
فعالته کتیردی ، سلطان مراد اردوسنك باشنه کچدی ، بالقانلره طوغرو
یورودی ، دشمنله (وارنه) ده چارپیشمایه باشلادی .

بو محاربه ، بزم ایچون حیات ممت مسئله سی ایدی . دشمنلریمز ، بزی
آلدیغمز یرلردن ، کوزل روم ایلیدن چیقارمق ، آناطولیه آتمق ایسته -
یورلردی .

اردومن مغلوب اولورسه ، عصرلردن بری بورلرده دوکدیکمز شهید
قانلری ، آتالریمیزك مقدس کیمکلی ، بابالریمیزك مزارلری خراب وهبا
اولاجق ، عثمانلی ناموسی فجیع بر صورتده لکله جکدی . فقط عثمانلیلر بوکا
میدان ویرمه دیلر ، (وارنه) ده فداکارانه چارپیشمایه باشلادیلر . محاربه
یتیمک بیلیموردی . اینکی طرفده بربرینه قیاسی به هجوم ایدیوردی یاغمورکی
اوقلر یاغیور ، تفنگلر پاتلا یور ، هر طرف توز دومان ایچنده قالیوردی ،
بو دومانلراره سنده یالین قیلیجلر شمشک کی پارلایوردی . گاه دشمن سواریلری
بارکیرلریله برلکده بیقیلیور ، یاره لی بارکیرلر محاربه خطلرینی یارییور ، اوکنه
کلنی یره سرییوردی .

گاه طوپراقلر اوزرنده دشمن بکارینك قانلر ایچنده جان ویردکلری
کورولیوردی . دشمنی یکمک پک مشکادی . عسکرلریمیزك هجوملرینه دشمنده
قارشی قوییوردی .

محاربه نك اك قیزغین زماننده ایدی که ، جسور بر نفرک اوکنه کلنی

یرلره سرهرك ایلری به طوغرو آتلدینی کورولدی . بو نفر قهرمان حضر
ایدی .

حضر ، آتی سرعته قوشدیردی ، بو فلاکت زماننده حضر کبی
یتشدی .

ألنده پالاسی ، پاریل پاریل یانیوردی . بردنبره ، دشمنک بر کومه سنه
صالدیردی ، بو کومه نك اورتاسنده دشمن قرالی طور ییوردی . اورتالق
بر مدت بر برینه قاریشدی ، قهرمان حضر اطرافنده کی دشمن عسکرلرینی
پارچالادی ، متین بر بازو ایله قرالی یاقالادی ، اولانجه قوتی ایله آتندن
آشاعی آلدی ، بر قیلینجده قافاسنی کسدی . اوزرینه هجوم ایدنلری بر بر
دویردی . ألنده قانلی بر باش ، قوشه قوشه سلطان مرادک حضورینه کلدی .
قهرمان حضرک بو جسارتی محاربه نك ظفرله نتیجه لیمه سنه سبب اولدی :

سلطان مراد بو کسیک باشی بر قارغی به صاپلاتدی ، دشمنک کوره بیله جکی
بر یره دیکدیردی . اوزمانه قدر جسارتله محاربه ایدن دشمن عسکرلری
قرالرینک کیلمش باشنی کورونجه ، بردنبره اور کدیلر . هر کسک جسارتی
قیریلدی . ایچلرندن اک مشهور سرکرده لر بیله قاچایه باشلادی .

عثمانلی اردوسی ینه پارلاق بر ظفر قازانمش ، بو ظفرده فداکار حضرک
بو یوک تاثیر اولمشدی (۸۴۸) .

— ۴ —

وارنه محاربه سی غازی حضرک جسارتی سایه سنده موفقیتله نتیجه لندیک
کبی ، استانبول محاصره سنده ده یالکنز بر عسکرک فداکارلغی جسم بر قولک
سورلردن کیرمه سنه یاردم ایتدی . بو قول ، اوق میدانندن آیوانسرای اوکنه

اینیوردی . سلطان محمد استانبولی چپ چوره قوشا تمشدی .
 بر آیدن بری سورلره یاغموز کچی کولله یاغدی ریلیور ، دیوار لر طراقه لرله
 بیقیدوردی . استانبول اطرافده عظیم بر مجاهده واردی . بویوک بر عزیم ،
 مردانه بر عثمانلی عزیمی نهایت غالب اولمق ایسته یوردی . بو عزیمی شمدی یه
 قدر هیچ بر پادشاه کوستریمشدی . هیچ بر حکمدار استانبولی فتحه موفق
 اولاماشدی ، هیچ بر اردو بو درجه بویوک بر فدار کارلقه املنه نائل اولمق
 ارزوسنی تعقیب ایتمه مشدی .

سلطان محمدی استانبول فتحه سوق ایدن ، یالکز مادی منافع دکلدی ؛
 واقعا استانبول دنیانک اک کوزل شهری ایدی . یشیل تپه لر و ساحل لر ارسندن
 مائی صولینی یوار لایان کنیش بوغازی ، براق دکز لریخی صاری ، قرمز ی،
 پنبه ، مور ، لاجورد رنگلره سوسله یین دلنشین غروب لری ، مائی و صاف
 سماسی ایله « ایکی بحر آره سنده بر جوهر یکپاره » ایدی ؛ فقط سلطان محمد
 دها علوی و دها مقدس بر غایه تعقیب ایدیوردی .

رسول اکرم ! « استانبولی آلان سردار ، نه بویوک سرداردر ؛ استانبولی
 آلان اردو ، نه مجبل بر اردودر . » بویورمشدی . سلطان محمد بو تبشیره
 مظهر اولمق ، شرق ایمپراطورلغنک انقاضی اوزرنده محتشم ومدبب بر عثمانلی
 سلطنتی قورمق ایسته یوردی . پادشاهک بو عزیمکارانه املی بوتون اردویه
 سرایت ایتمشدی . هر نفر قهرمانلغی . کوسترمک ، سرداریک کوزینه کیرمک ،
 پارلاق بر ظفر نتیجه سنده غازی اولمق ایچون چالیشیوردی .

ایوانسرای قارشینسنده کی قولدهده غیور بر نفر بتون ارقداش لریته نمونه امثال
 اولیوردی بونفر اولو آبادلی . حسن ایدی .

حسن ، باشنده آق بر بویوک ، ارقه سنده اوزون بر لباس ، آیاغنده
 شالوار ، بر ائنده پالا ، بر ائنده قالقان ، بوتون ارقداش لرینک اوکنه
 کچمشدی .

آرقه‌سندده اون سکنز کیشی واردی . هپسیده بر آن اول دیوارلره طیرمانق، بورادن سورلرایچنه شاهینلر کبی اوچق ایسته‌یورلردی . هپسنگ‌ده یوزلری قیزارمش ، آنلری قان تر ایچنده قالمشدی . کوزلری سورک مازغاللرینه دیکیلش ، بر برینی ایتهرک ایلرولیلورلردی . قارشیلرنده ، یزائسک کهنه سورلرندن اوقلر فیشقیریور ، طاشلر فیلا یور ، طوپلر باطلا یوردی . بو مانعلرک هیچ ری عثمانلی نفرلرینی یوللرندن آلیقویامیوردی . هپسیده بوتون قوتلریله ایلر یلیورلر ، اوزرلرینه آتیلان طاشلرله بعضلری یرلره سر یلیورلر ، ارقداشلرینک جسدلری اوزرندن ینه هدفلرینه طوغرو قوشیورلردی . حسن ، هپسنگ اوکنه کچمشدی . اون سکنز ارقداشندن هان کیمسه قالماشدی . سورک ائتکلری قهرمان جسدلریله طولمشدی . طاش ، اوق ، قیلیچ ، قان و جسد بیغینلری قورقورنج بر منظره پیدا ایدیوردی . بومدهش منظره حسنک جسارتی قیرمیوردی ، بر زمان کلدی که ، حسن بردنبره سوره طیرماندی ، دیوارک اک اوست قسمنه قدر خیقدی ، تصادف ایتدیکی دشمنلری یورغون و بیتاب قولیله یره سردی . بر از صوکر اغلبه‌ک و مسلح ر دشمن قارشیسندده یالکز باشنه قالدی ، ینه قورقادی ، قارشى طور مق ایسته‌دی ، بویوک بر طاش صدمه‌سی ، آغیر بر ضربه قهرمان حسنی صارصدی ، توز دومان ایچنده سورلردن یوارلاندى . بردقیقه ، سورلرک بیقیق مازغاللرینه طوغرو کیرلی بر توز بوبولوطی یوکسلدی ، بوبولوطک ایچنده بر قیلیچ لمه‌سی پارلادی . حسن تکرار ایاغه قالمشدی ، سوره طیرمانق ، دشمنلرینی مطلقانه له‌مک ایستیوردی .

اوقلر یاغیور ، طاشلر مخوف بر سرعتله فیلا یور ، آرده صرده طوپ پارلیتیلری فرق ایدیلیوردی . بو کورولتولر حسنی تدهیش ایتهدی ، فقط بر دقیقه صوکر امدهش بر طاش و اوق طوفانی آلتنده قالدی .

بر آئنده پالاسی ، او بر آئنده قانقانی سینه سی قانلر ایچنده یرلره سریلدی .
 بو فداکارلق نتیجه سز قالمادی : حسنك آچدینی یول ، ظفر یولی ایدی ؛
 بورادن بوتون قول ایلر یله یور ، کال شرفه شهره داخل اولیوردی . قهرمان
 حسن فدای جان ایتمش ، منسوب اولدینی قولك جسارتی آرتدیرمش ،
 اوکا شانلی بر ظفر یولی آچشدی (۸۵۷) .

— ۵ —

فاتح دورندن صوکر عثمانلی نفری بویوک و محتشم سفرلرک شانلی بر قهرمانی
 ایدی . آرتق اونك پارلاق بر ماضیسی واردی : قوصوه ، نیکولی ،
 وارنه ، استانبول ظفرلری مسلسل ومدبذب برر آبدۀ غالبیت ایدی . او
 دورده ، هیچ برماتک تاریخ عسکریمی بودرجه پارلاق مفاخرله مالی دکلدی قهرمان
 سلیم بو محتشم ظفر آبدۀ لرینه ایکی پارلاق و پایدارا کیل وضع ایتمشدی .
 صرح دابق وریدانیه ، عثمانلی نفرینک قیمتی ، عثمانلی اردوسنک مهابتی بوتون
 جهانۀ تسایم ایتدیرمشدی . عثمانلی اردوسنی مصر اهراملری ارده سنده عصرلر
 تماشاییدیوردی .

بر زمان کلدی که ، آسیای قیلنجنه بویون اکدیرن نفرلر ، مهاج اووا -
 لرنده ، طمینه بویارنده ده کورلدی ، اوزمان بر نفر ، بر قهرمان ایدی . طونه ، تپسه ،
 سکتوار ، جکسرولن ، یانق ، او یوار اوکلری عثمانلی آقینجیلریله طولمشدی
 (بودین) ک (بیج) قایپسندن یاغیر بر آته بینمش ، باشنده مغفری ، بلنده
 پالاسی آرقه سنده طولغاسی ، رنکارنک اثوابلریله آقینجی نفرلرک کال وقارایله
 (قاینزه) طرفلرینه طوغرو سکیرتدکلری کورولوردی . اوزمان ، بر عثمانلی
 نفرینک عندنده جان نه کتردی ! دل و باش الموق ، سردن کچدی یازلمق ،
 غنائم الله ایتمک ، ترقی کورمک ، تیمار صاحبی اولمق ، هر نفرک وظیفه سی

ومكافآتی ایدی . عثمانلی نفری شو قناعتی حاصل ایله مشدی كه ، جهانك هیچ بر عسكری كندیسنه معادل دكلدی ، هیچ بر حكومتی كندی دولته فائق اولامزدی . خلافت ، سلطنت ، مهابت ، دبدبه ، حشمت ، طنطنه ، ثروت ، هپ « سعادتلو پادشاه حضرتلرنده » ایدی . نفر اونك بر قولی ، فداكار ومطیع بر بنده سی ایدی . پادشاه اوغورنده « جان وباش ایله » چالیشمق اونك ایچون مقدس بر وظیفه ایدی .

عثمانلی نفری بووظیفه یی بحق ایفایلردی . سلطان سلیمان ویانه یی ایلك دفعه محاصره یه عزم ایتمشدی . سبی ، فرانسه قرالی برنجی فرانسوانك انتقامنی آلمقدی .

فرانسوانك والده سی سلیمان قانونی یه مکتوبلر یازمشدی ، استرحاملرده بولونمش ، اوغلك محبسدن خلاصی ایچون چالیشمشدی . اوزمانلر عثمانلیلر جهان سیاستنه حاکمدی ، عثمانلی اردوسی جهانك اك مهیب قوتی ایدی ، عثمانلی دوناماسی هند صولرینه قدر بوتون دكزلره حاکمدی . بارباروسك قیلینچی آق دكزك مائی صولری اوزرنده هلالك ظفرینی اعلان ایدیوردی . دنیانك اوچ معظم قطعه سی اورتاسنده نجم وهلال اولانجه شعشه سیله پارلایوردی .

« خاقان البرین والبحرین » عنوانی بوتون خطبه لرده اهل اسلامك قولقلرینی طولدریور ، کوكسلیرینی سرور ومفتخرته قابارتیوردی . سلطان سلیمان بو یوئك اردوسیله ویانه اولکرینه کلدیکی زمان ، دشمنلری قورقو ایچنده قالمشردی . فقط پادشاهك مقصدی باشقه ایدی : او یالکیز فر دینانندی تأذیب ایتمك ایسته یوردی حتی بو مقصده منبی آغیر محاصره طوپلرینی کتیرعه مشدی . مع مافیه محاصره ینه اولانجه شدنی ایله دوام ایدیوردی . دشمن تمادیا خروج جرکتلری یاپیوردی .

بو خروج لارك برنده ایدی که ، بش عثمانلی نفری دشمن طرفدن
اسیر ایدلی . بشی ده ایچری یه ، قلعه قوماندانك حضورینه کتیرلدی
دشمنك بوندن مقصدی ، عثمانلی نفرلرینی صیقیشدیرمق ، اونلره اك آغیر جزالر
یا مق ، بو سایه ده اردومزك قوتنه ، قوماندانلریمزك احواله دائر معلومات
آلمقدی . بش قهرمان ، هیچ طورلرینی بوزمادن ، آیاقده طورییورلردی .
قلعه قوماندانی سرت بر طورله صوردی :

— سز هانکی پاشانك معیتنده ایدیکز ؟

هیچ جواب ویرمدیلر . قلعه قوماندانك یوزینه صوغوق قانله باقیورلر ،
حدتلرینی باقیشلریله بللی ایدیورلردی . قوماندان دوام ایتدی :

— سزه سویلیورم . اردوکز قوتلیمی ایدی ، نه قدردی ؟

سکوت . قلعه قوماندانی فداکار نفرلردن هیچ بر معلومات آلامیوردی .
نهایت صبر ایده مه دی . بش عثمانلی نفرینی اذیتله ، اولومله تهدید ایتدی .
قهرمان نفرلر اردولرینك ضررینه دشمنه معلومات ویرمك ایسته میورلر ،
اردولرینه اهانت ایتکدنسه ، اولومی ترجیح ایدیورلردی . بو صورتله
اوله بی ده ا مردانه بولیورلردی .

دشمن قوماندانی عثمانلی نفرلرینك بو ثباتی کورونجه ، حیرت ایتدی ؛
فقط حدتی ده بر درلو ضبط ایده مه دی ، یاننده کیلره امر ویردی ، جنیم
چواللر کتیرتدی ، اوزمان اورتالق بر لحظه بر برینه قاریشدی : دشمنك درت
بش نفری عثمانلی غازیلرینی بر بر یاقالادی . ضربه لر ، یومروقلر ، اذیتلرله
هپسی بر چواله طولدی رلدی ، طونه نك بولانیق صولرینه آتیلدی . دشمن
بو غدارانه حرکتی ایله قهرمانلغده حرمت ایتدی . بو بش قهرمان مردانه
فدای جان ایتدی ؛ فقط دشمن ده ، اردومزك قوتنه غیر واقف ، شاشقین
و مترددانه خروجلر اجرا ایتدی ، هر حرکتنده بیکارجه تلفات ویرمکه
مجبور اولدی (۹۳۶) .

عثمانلی نفری یالکز تعرضده مهارت کوسترمزدی ؛ مدافعهدهده عقله حیرت ویره جک جسارتلر ابراز ایدردی . اساساً قانونی سلطان سلیمان دورینک صوگ زمانلرینه قدر اردومز هپ تعرضیده ایدی . عثمانلی نفر تمام ایکی یوز اللی بش سنه تعرضدن تعرضه کچمشدی . مدافعهده قالماسی ، دولتمزک توقف دورینه تصادف ایتمشدی . اوزمان ، دشمنلریمزک بزه قارشى تعرضلری باشلامشدی . عثمانلی نفری بو تعرضلریده فداکارانه پوسکورئدی ، الدینی قلعهلری دشمنک فائق قوتلرینه قارشى وقورانه مدافعه ایتدی .

نفرلریمز تعرضده کوستردکاری اوصافی مدافعهدهده ابراز ایتدیلر .
(استرغون) محاصره سنده ایدی (۱۰۰۶) . اوچنجی سلطان محمد

زماننده آچیلان آوستریا سفری بوتون شدتیه دوام ایدیوردی . استرغون مدافعلری دشمنک فائق قوتلرینه شدتیه مقابله ایدیورلردی . بو مدافعه آنی بر حادته ایله سکتهدار اولدی :

استرغون خرسیتیانلری کاملاً دشمنه التحاق ایتشاردی . دشمن استرغون محاصره سنی کتدکجه شدتلندیرییور ، سورلره کونده ایکی بیکه یاقین مرمی آتوردی . قلعهیه طیشاریدن یکچریلر ، حصار آرلری ، قایقلاره یکچری کوندریلیور ، هیچ بر موفقیت حاصل اولامیوردی . بونکاه برابر قلعهیه مدافعه ایدن غازیلر بویوک بر متانت کوستریورلردی . دشمنک هر هجومی کامتلی تلفات ایله قیریلیور ، سورک اوکاری نعلشلره طولیوردی . هر ایکی طرفده جسارت کوسترمکدن خالی قالمایوردی . دشمنک ایری کولله لریله قلعه دیوارلری بیقیلیور ، بر چوق یرلری خاک ایله یکسان اولیوردی .

دشمن ، قلعه دیوارلرینک بیقیلدیغنی کورووچه بسبتون جسارتلندی ، استرغونک فداکار مدافعلرینه خبر کوندردی :

— اور قلعه لر کي سزده قلعه ي ويره ايله ويرك ، کنديکز صاغ
چيقل ! دیدی . استرغون قهرمانلری بو تکلیفی شدتله رد ایتدیلر :

— بز روم ایلی غازیلری ، ایچ ایل بهادرلریوز . ویره بیلمز !
بو جواب دشمنی شاشیرتدی . غازیلر شمدی دها صرانه مدافعه
ایدیورلردی . دشمن ، قلعه ي سلاح قوتيله آلامیه جفتی آکلایجه لطیفه يه
باشلادی . بعضاً قلعه مدافع لرینه :

— ایشته تاتار عسکر یکنز قاپلوبغه يه بینمش ، امداد یکنزه کلپور .

دییه خبر کوندرتپور ، اونلرده بللقابله :

— کوررسز ! بوکون یارین (بودین) دن عسکر بی پایان امداده

کلور ، بزه خبر کلدی . خندیریلر ، بز لر سزی قاپلوبغه يه بیندیروب جهنمه
یوللارز !

دییه لطیفه ایدیورلردی . غازیلریمز ، قلعه ي ترك ایتمه که قرار
ویرمشاردی .

بز زمان اولدی که ، دشمن قلعه ي آلمق ایچون زورلوهجوم اجرا ایتدی .
قوماندانلری اک آرقه ده ایدی ؛ عسکری اوکنه قامتش ، شدتله ، قیر باجمله
سوریوردی . غازیلردن بر قسمی استرغون بکنک اطرافه طویلامشیلر ،
دشمنک ایلریله ییشنی سیر ایدیورلردی . استرغون بکی دشمنک ضابطلری
اوکنده زورله ایلریله دیکنی کورونجه ، موفقیته بر چاره بولدی . ضابطلری
اولدی رلدیکی تقدیرده ، بونلرک برلرندن قیملد امیه جقلریخی آکلادی یاننده کی غازیلره
بردنبره تکلیف ایتدی ؛

— شو ملعون یره دوشسه جمله کفار دوزر . هر کیم اوره بیلورسه ،

بلوک و سنجاق ، نه دیلرسه ویریلور .

اطرافنده کی غازیلر بردنبره ایرکیلدیلر . ایچلرندن عمان ، کوزلریخی
دشمنه طوغزو دیکدی . نشانیلغنه صوک درجه کووه نیوردی . دشمنک

ضابطی بر مریده دویره جگنی عقلی کسیدی ، بردنبره ایلری به فیرلادی ،
النده کی جزایر تفکنی ایجه نشانلادی :

— یا الله ! دیبه بر یاغلی فندق آتدی ، ضابطی تام کوکسندن
اوردی ، تپه سی اوزری آتندن اشاغی یوارلادی . آرتق ظفر تأمین
اولونمشدی ، ضابطک سوروب کتیردیکی عسکر فرار ایدیوردی .
غازیلر بردنبره طیشاری فیرلادیلر ، قاچان دشمنلری مهادیا قیردیلر ،
بو صورتله بوتون هجوملره نهایت ویردیلر .

غازی عثمان بودیندن یازلمش ، مرد و جسور بر بابایکتیدی . بر تک
قورشونله ارقداشلیری قورتارمش ، منسوب اولدینی قطعه تک شرفی
آرتدیرمشدی (۱۰۰۲) .

— ۷ —

عثمانلی نفرلری یا لکز بولونقلری قلعه لری مدافعه ایتمزلر ، اکثریادشمن
قلعه لرینه اسیر کیتدکلری زمان او قلعه تک تسلیمنی ده قولایلاشدیرمایه
چالیشیرلردی . اسارت ، عثمانلی نفرینک جسارتی قیرماز ، بالعکس حماستی
آرتدیرردی عثمانلی نفری ، اسیر بولوندینی زمان ، اسارت آلتنده اولمکدنتسه
بولوندینی قلعه بی زیروزبر ایتمک و یا دشمنی اغفال ایدرک اردوسنک مظفریتنی
قولایلاشدیرمق چاره لرینی آراددی .

(قانیژه) قلعه سنک سردار ابراهیم پاشا طرفندن محاصره سی هنگامنده
ایدی (۱۰۰۹) ، دشمن متعدد خروجلر یاپیور ، هر خروجی غازیلریمز
طرفندن پوسکورتولیوردی . بو خروجلردن برنده ، قهرمان نفرلریمزدن
بری دشمن الینه اسیردوشمشدی . دشمن ، بوتون اسیرلرکی ، اونیده قلعه تک ایچ

طرفه کورتورمشدی . ایچریده ، اسیرلری بر لحظه بوش بر اقیوردی . ابراهیم پاشا معیتده کی دلاورلر مؤثر طوپ مرهیلریله (قانیزه) دیوارلرینی بیقدنجه ، دشمن هپ بزم عسکرلریمزدن اسیر اولانلری کوندیریور ، طوپلریمزک آچدینی کدیکلری اونلره تعمیر ایتدیریوردی . طوپلریمزک آتشنه قارشلی اونلری یوللایور ، کندی عسکرینی تلف ایتدیرمک ویا یورمق ایسته میوردی .

بر کیجه ، اسیر غازیلردن برینی کدیك تعمیرینه مأمور ایتشدی . بوغازی ، غایت جسور و فداکار ایدی . اساساً هیچ بر شیدن ییلمادینی ایچون ایلری به آتیش ، دشمنه اسیر دوشمشدی . قهرمان نفر او کیجه آرتق هر شیئی یایمايه قرار ویرمشدی .

هوا آچقیدی . کیجه نك خفیف قرانلغدن قارشیده ، قهرمان اردوسنك ایشیقلرینی کوریوردی . هر یر سکون ایچنده ایدی . مهتاب اورتالنی آیدینلاتیوردی ؛ آیک اون بشی ایدی . کیجه نك بو سکونی ایچنده ، نفر آغر آغر ، ییقیک کدیکه طوغرو ایلریلیوردی . قنباً مضطربدی ؛ بو حرکت اونك نظرنده اردوسنه قارشلی اهانندی . قهرمان عثمانلیلرک ظفر یولی اوزرینه طاش طولدیرمق ، بو ظفر و غالییت یولنی قاپامق اوکا پک آغر کیوردی . یولده ، متأثر و دلخون ، ایلریلرکن کوزی دشمنک جیخانه لکنه ایلیشدی : قاپی آرالقدی . اطرافده هیچ بر نوبتجی کورولموردی . جیخانه لکک یاننده قوماندانک او طور ماسنه مخصوص کارکی بر کوشک ، یاننده ایکی بویوک قوله واردی . جیخانه نك یاننده بر زندان بناسی کورولیوردی که ، ایچنده یوزلرجه انسان قابلی ایدی . قهرمان نفر کدیکه طوغرو ایلریله دی ، اوراده ، دیکر ارقداشلریله برابر ، قوشلق وقتنه قدر وظیفه سنی کوردی . آرتق هر شیئه قرار ویرمشدی . دونوشده باروتخانه یه بر قیل بر افاجق اورالری بر هوا ایده جکدی .

قوشلق وقتنه طوغرو ایدی . هیچ کیمسه یه کورونمەدن جیخانەلکک یانندن کچدی ، ایچری یه یامش بر قیل براقدی ، صوکر کال سرعته اوزاقلاشدی . جیخانەده بیک قطار باروت واردی . بر قاچ دقیقه صوکر اورتالقهده عظیم بر صدا قوپدی ، انسان کوکدهسی قدر ایزی طاشلرک و طوپراقلرک هوایه قالدینی کورولدی . ایکی ساعت قدر اورتالغی توز و دومان قاپلادی . بو مدهش دوماندن کوزکوزی کورمز اولدی . (قانیزه) قلعه سنک الک مهم قسمی پریشان انقراض حالده کورولیوردی . بو فداکارلق ابراهیم پاشانک ایشی فوق العاده قولایلاشیدردی . فداکار غازی کنیدی تهلمک یه آمش ، فقط جسارتی و مردلکی ایله شانلی اردوسی متین بر قلعه یه صاحب ایتشدی .

— ۸ —

عثمانلی نفرلری اردولرینک سلامتی ایچون اولومی استحقار ایدرلردی . غزا میدانی اونلر ایچون شهامت و ارک میدانی ایدی . قولقلرینی و ارلکلرینی اک زیاده محاربه میداننده کوسترلردی . سفرلرده پادشاهدن صوکر اک زیاده حرمت ایتدکلری سیما ، سردار ایدی . سردار ، پادشاهک وکیلی ، غزا وظفرده اونلرک رهبری ایدی . جسارت و دلاورلکه سردارک کوزینه کیرمک ، عثمانلی نفرینک ذهنی اشغال ایدن یکانه دوشونجه ایدی . محاربهده یالکز اردوسی ایچون دکل ، ایجابنده سرداری ایچونده جانی فدا ایدردی . قوجه سنان پاشانک افلاق سفرنده (۱۰۰۴) ، اردومز بویوک فلاکتاره معروض اولمشدی . پاشالردن بز چوقلاری باطاقار ایچنده قالمشلردی . افلاق باطاقلرنده فیجیع بر هرج و مرج حکم فرما اولیور ، دشمنک تعقیبی بو پریشانلی بر قات دها آرتدیریوردی . بو صرهده سردار قوجه سنان پاشاده باطاغه

دوشمندی . گاه یوریور، گاه باتیور ، عظیم بر فلاکت ایچنده ، نه یایه جغنی شاشیریوردی . بوضروده جسور بر نفر، دلی حسن، کنیدی باطاغه آتمش، سرداری صرتنه آلوب سلامته چیقارمشدی . دلی حسن او کوندن اعتبارا (باطاچی) نامیله آکیلمش ، بالاخره قویوجی مرادپاشایه دلی باشی اولمشدی .

عثمانلی نفرلری فلاکت زماننده بوتون مهارتلینی کوسترلردی . (قانیزه) فتح اولونوبده محافظه سنه تیریایکی حسن پاشا تعیین اولوندیغی زمان ، دشمن قاجه یی تکرار آلمایه تشبث ایتمشدی . ایشته اوزمان حسن پاشانک مشهور مدافعه سی هر کسی حیرتلیر ایچنده بر اقمشدی . بو مدافعه نك باشلیجه قهرمانلری ارسنده ینه پک مهم سیالر واردی، اولنرده ینه جسور و ماهر نفرلردی، محصور قلعه دن سردار حسن پاشایه ، بلغراده مکتوب کوتورمک جسارتی کوسترن قره پنجه ، قلعه ده طوپچیلریمزده باروت یتشدیرن ، طوپ مرملیری آلتنده کمال اعتدال ایله باروت یاپان اوزون احمد ، دشمنی مؤثر آتشلرله حصیر کبی یرلره سرن طوپچی اینجه قره احمد ، هپ سرحد غازیلری ، هپ عثمانلی غضنفرلری ایدی ، تیریایکی حسن پاشانک متانت وتدیبری آنجق بو دلاور ، مرد ، شجیع ، آرسلان یوره کلی ، حقیقی عثمانلیلرک غیرتی سایه سنده مظفر پناه تنوج ایتمشدی (۱۰۱۰) .

۱۶۵۱

— ۹ —

اون برنجی عصر هجریده دولتمزک نظاملری ، داخلی اداره سی بوزو - لمشدی ؛ فقط جنک وغزا میداننده عثمانلی نفرینک اوصافه ینه خلل کله - لمشدی . سنه لرحه توالی ایدن سرای عصیانلری اردوده فردی جسارتلرک اظهارینه اودرجه مانع اولامامشدی ؛ جسارت عثمانلی نفرنده جبلی ایدی . بر نفر آنجق بو مزیتی ایله دلاورلکنی، یکچیریلکنی اثبات ایده بیلیردی .

بودورده ده، همان برچوق محاربه لرده تك بر نفرک جسارتی مظفریتک احرازینه بویوک بر تأثیر اجرا ایدیوردی .

استونی بلغراد محاصر سنده ایدی (۱۰۱۱) . اردونک سرداری حسن پاشا ایدی . قلعه روم ایلی ، بودین و بوسنه عسکر لریله قوشادلمشدی . هرکون آتش ایدیور ، سوزلر دوریلیوردی . دشمنک مقاوتی شدتلی ایدی . عثمانلی نفرلری طوبراق سوروبا ایلریله دجه ، اچریدن مقاومت آرتیوردی . نهایت برکون حسن پاشانک معیتنده کی نفرلردن بری جسارتله قلعه یه طوغری ایلریله دی ، آله بر بابراق آلدی ، سورونه سورونه حصارک اک یوکسک قوله سنه طیرماندی ، قان تر ایچنده چیقمايه موفق اولدی . بایراغی قوله نک اوزرینه دیکدی ، آشاغیدن عثمانلی بایراغی کورن نفرلر سرعتله ایلری آتیلدیلر . شدتلی بر هجوم اورتالغی صارصدی . آرتق یکیکچریلرک اوکنه کیمسه طورامیوردی : دشمن طایانیور ، اونلر سپر قازارق ایلریله یورلردی . دشمن سورلر کریسنه صیغینیور ، اونلر سورلره طیرمانه رق اوزرینه آتیلیورلردی . نهایت بو شدت دشمنی ییلدیرمش ، استونی بلغراد عثمانلی عسکر لرینه تسلیم اولمشدی .

دردنجی سلطان مراد زماننده عثمانلی نفری شجاعت و بسالنده یکتا ایدی . بوکا مراد زابعک جسارت و حماسته نمونه امتثال اولمسی ده بویوک بر تأثیر اجرا ایدیوردی . بغداد محاصره سی قهرمانلق مناقبی ایله طولودر . بو محاصره ده ، باشده پادشاه ، صوکر اجسور پاشالر اوباق اوزره ، بوتون محاصره خطنی تشکیل ایدن عثمانلی نفرلری هپ بر فداکارلق نمونه سیدر . پاشالری بللرنده کی خنچرلری قلعه بدنرینه صاپلار ، اوزرینه باصارق طیرمانما یه چالیشیرکن ، نفرلرده کندیلرینی آتسه آتارلر ، خندقلر کچرلر ، اوق و مرمی یاغموری آلتنده جانلرینی فدا ایدرلردی .

کرید حربی ده قهرمانلغه نمونه اولاجق پک چوق مثاللره مالیدر .

استانبولده سلطان ابراهیم ذوق و سفاخته عمر سوررکن ، کریدده « طاش
یاصدانان » غازیلر هپ برر قهرماندی . کریدک بتون قلعه لری نفر
فداکارا قلیله آلینیوردی :

(رتمو) محاصره سنده ایدی (۱۰۵۶) ، قلعه اون ایکی کوندن
بری قوشادیلیوردی . سردن کچدی آغالر خندقله کیریورلر ، دشمنی
شدتلی بر صورتده . صیقیشدیریورلر ، قلعه بدنلرندن آتیلان طاشلره و خبره
لره مردانه کوکس کریورلردی . دشمن بو عزمه قارشلی طورامیه جق بر
حاله کلشیدی . خندقلر برر برر ضبط اولنیور ، ایچلرینی طولدیرمق ایچون
طومروقلر و طوربالر حاضر لانیوردی . ایرتسی کون سردار دلی حسین پاشا
ده کلشیدی . قلعه یه کیرمه کیمسه جسارت ایده میوردی . دشمنک ضعفندن
استفاده ایچون قلعه نك سریعاً ضبطی لازمدی . حسین پاشا عسکره آتی بر
تعرض یاپدیرمق ایستیوردی ؛ فقط بوکا بر وسیله بولمق ، ایچلرندن برغازی
یی اوکه سورمک لازمدی . حسین پاشا اطرافنه باقیندی ، اوراده سردن
کچدی ابراهیم آغایی کوردی . ابراهیم آغا ، حسین پاشانک یتشدرمه سی ایدی ،
جسارت و بسالتی هرکسک معلومی ایدی . سردارک النده بر اوقله یای وار
ایدی . ابراهیم آغایه دوندی ، یایله آرقه سنه طوقوندیرارق : — نه
طوررسن ، یورو ! دیدی . ابراهیم آغا ذاتاً سردارک امرینه انتظار
ابدیوردی ؛ بویله بر امر اونک ایچون جهان دکر برالتفات ایدی . هیچ
فتور کتیرمه دی : — نوله اقدم ! دیدی ، سرعتله ایلری یه آتیلدی ،
بر آنده قلیچ ، قلعه بدننه چیقدی ابراهیم آغانک بوحرکتی بوتون افرا -
دی غلیانه کتیرمشدی . هرکس کال جسارته قوشیور ، قلعه نك اوزری
غازیلرله طولیوردی . هر طرفه بایراقلر دیکیلیور ، اذانلر او قونیوردی .
اوکون اوکله یه طوغری سورکللی برطاش و خبره محاربه سی یاپیلدی . اوکله یین

پارلاق بر ظفر عثمانلی غازیلرینک یوزینی کولدیردی . رتمو قلعهسی ضبط ایدلمشدی .

کرید جنکنده نام آلان دلاورلر محدود دکلدی ؛ عرب سانلر ، شا . هین آغالر هپ قندیه اطرافنده خارقهلر کوستر مشلردی . برچوقلری دشمن صفلرینه آتیلمشلر ، قومانداننک قافاسنی کسه رک سردارلرینه کتیر مشلردی . عثمانلی نفرلرینک بومردانه جوش و خروشی اکتریا سرداری بیله غلیانه کتیر مشدی . اوزمان اوکده سردار ، بوتون نفرلر ایلری به آتیلرلر ، عثمانلی عزمینی بوتون جهانیه اثبات ایدرلردی .

— ۱۰ —

کرید محاربه لری ۱۰۵۰ سنه سنده باشلامش ، هنوز ختامه ایرمه مشدی . کوپرینک صدارتنده قانلی مصادمه لر آلان دوام ایدیوردی (۱۰۶۷) . وندیکایلر عثمانیلرک آق دکرده کی نفوذلرینی قیرمق ایسته یورلردی . عثمانیلر کریدده هپ وندیک عسکرلریله چاریشیورلردی . وندیک دوغماسی چاناق قلعه بوغازینی کاملاً قوشاتمشدی . کریدده ، کیجه کوندوز عثمانیلرک نامنه جانلرینی فدا ایدن عسکرلره ارزاق و جیخانه کوندریله میوردی . استانبولده ، صدراعظم کوپرلی محمد پاشا ایدی . محمد پاشا اختیار ، تجربه کورمش ، مرد ، ثباتکار بر وزیر ایدی . یکانه دوشونجهسی ، دشمن دوناماسنی بوغازک اوکنده مغلوب ایتک ، کرید غازیلرینه ارزاق و جیخانه کوندرمکدی . بو ایشلری کورمک ایچون قلعه سلطانیه به کلشدی . اوزمانه قدر دوناماسن برقاچ دفعه مغلوب اولمش ، دشمن قابوداننک جسارتی کتدکجه آرمشدی . فقط کوپرلی محمد پاشا بوغازی برقات دها تحکیم ایتدیریور ، قوم قلعه ساحنه طویلر قویدیریوردی . دشمن بوتربیانندن بی خبر ایدی .

بر آقشام دشمن دوناماسنده بر حرکت پیدا اولدی ، دوناماشوق و سرور ایله ایلیله یوردی . طاووللر چالینور ، طوپلر آتلیور ، ساحلده کی کیمیزم از زینه شدتلی بر هجوم بیاموردی . بو هجومه ساحلدن مقابله ای دیلیور ، الله الله صدالری اورتالنی صارصیوردی . کوپرلی بو هیجانلی دقیقه ده بوتون مکانتی محافظه ایتدی ، متریسر کریسنده کی طوپچیلریمزه : — آتش ! امرینی ویردی . کندی ، کریده سجده نیازه قاپامش دعا ای دیلیور ، کوزلرندن کمال خشوع ایله یاشلر دو کولیوردی . آقشام اولیوردی . بوغاز ، آتشین بر کونشک صوک لمعلریله قیزاریوردی . افقک طانلی مایدکلری اوزرنده سیاه دومانلر ، طوپ پارلیتیلری کورولیوردی . اورتالنده مخوف ، ساممه خراش بر کورولتی واردی . عثمانلی اردوسنده عظیم بر فعالیت کورولیوردی : بوغاز مدافعہ سی عثمانلی نفرلری ایچون ناموس مدافعہ سی ، سلطنت مدافعہ سی ایدی . عثمانلی پاتختک ، عثمانلی سلطنتک قایسی ، چاناق قلعه ده ایدی ؛ دشمن بو قاپانی طوپلریله ، دوناماسیله زور لایوردی . بوکا بوتون عثمانلی سینهلری سپراولاجق ، بوتون عثمانلی حاستی بو اوغورده کوستریله جک ، ایجاب ایدرسه ، عثمانلی جسدلرندن سپرلر تشکیل ای دیلهرک دشمنک بوغازدن چمه سنه ممانعت اولونا . جقدی . کوپرلی ، آق صاقالی ، مردانه اطوازیله آلارینی قالدیرمش ، سجده خشوع اوزرنده دعا ای دیلیوردی . طوپ کورولتولری آفاقی ایگله تیور ، قیزیل افقلری سیاه دومانلر قاپلایوردی . بو ائنده ایدی که ، مدهش بر صدمه بوتون قلعه بی صارصدی ، دکزک کل رنگی صولری اوزرنده جهنمی بر شراره حاصل اولدی . بو شراره اره سندن دیرکلرک قیرلیدی ، انسان جسدلرینک برهوا اولدیغی کورولیوردی . دکزک یوزینی آن واحده بیکلرجه انسان جسدی قاپلامشدی . بو مدهش صدمه ، بر عثمانلی نفرینک ، قره محمدک کولله سی ایدی . قره محمد ، (قوم قلعه) دن ، دشمنک ایلیله دیکنی کورونجه ، وار

قوتيله طوبنه صاريلش ، دشمنك آميرال كيمسني ابيجه نشانلامش، بر كوله ده
كينك باروت مخزتي بر هوا ايتمشدى . دكزده يوكسه لن جهنمي شراره
بو مخزندن حاصل اولمشدى .

كوپربلي محمد پاشا بوپارلاق ظفردن ممنوندى . آرتق آياغه قالقش ،
عمانلي نفرلرينك قهرمانلقلريني تاماشا ايدييوردي . آقشام اوليوردي ؛ افسق
اسمرين بررنكه كيريور ، دشمن دوناماسي قيريق ديركار، چاربق تكنه -
لرله رجعت ايدييوردي . آميرال ، سفينه ايله برلكده نابود اولمشدى . بو
ظفر بوتون دونامانك ضبط ايدلسنه بدلى . قره محمدك بر كوله سي پارلاق
برظفر تامين ايتمشدى . آرتق دشمني مغلوب ايتك ، بوغازي آچسق
قولايدي .

كوپربلي محمد پاشا بوتون غازيلري تلطيف ايدييوردي . قره محمدده
قارشيسنده ، كال ادبيله طور ييوردي . كوپربلي بوفداكار نپردن اودرجه ممنون
اولدي كه ، بشابته آرقه سني صيغايارق :

— بر خوردار اول . كرامتلو پادشاهمرك نعمتي سكا حلال اولسون .

ديدي ، قره محمدی یتش آقچه سپاهيك علوفه سیله چراق ایتدی ، فضله
اولارق یوز آلتون خرجلق ، بر قاتده البسه ویردی . قره محمد
نشانیغنی و حیتی ايله وطنه علوی بر خدمت ایفا ایتدی .

آرتق بوتون غازیلر سوینج ایچنده ایدی . قره محمدك نشانیغنی
اونلرده تقدیر ایدیور ، اونلرده مكافات کورمش قدر سوینیوردی ؛
چونکه بو ظفرک شرفی یالکیز قره محمد دکل ، بوتون عمانلی اردوسنه ،
بوتون عمانلی قهرمانلرینه راجعدی .

عثمانلی نفری ، آتالرینک محاربه میداننده ابراز ایله دکلری اوصافی
هیچ بر زمان غائب ایتمه مشدر . بو اوصافی عثمانلی نفرینک قیمتی عصرلردن
بری اعلا ایدیور . صوک چاناق قلعه محارباتنده محمد چاوشک قهرمانلنی
بوکا پارلاق بردیلدر . تصادفات حسنه دندرکه ، محمد رابع زماننده چاناق
قلعه ده شانلی بر نظفر احراز ایدن قهرمان ، قره محمد اولدیننی کبی ،
سلطان محمد خان خامس حضرتلری زماننده قهرمان سلفلرینک کزیده
اوصافی ینه عین بوغازده ، عین حماسله ابراز ایدن فداکار عسکرده ینه بر
محمد چاوشدر .

